

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát
Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-666/23-K
Sp. zn. ČŠIK-S-93/23-K

Název	Dům dětí a mládeže, Sokolov, Spartakiádní 1937, příspěvková organizace
Sídlo	Spartakiádní 1937, 356 01 Sokolov
E-mail	iva.ondrejкова@ddmsokolov.cz
IČO	71 238 930
Identifikátor	665 000 367
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Iva Ondrejková
Zřizovatel	Město Sokolov
Místo inspekční činnosti	Běžecká 2055, Sokolov Mládežnická 395, Svatava Rokycanova 258, Sokolov Spartakiádní 1937, Sokolov Školní 234, Lomnice
Inspekční činnost na místě	16. – 18. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného domem dětí a mládeže podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže, Sokolov, Spartakiádní 1937, příspěvková organizace (dále „DDM“ nebo „školské zařízení“) eviduje k datu inspekční činnosti v 99 zájmových útvarech (dále také „kroužky“) 1166 účastníků, z toho 11 s odlišným mateřským jazykem a čtyři účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami. V průběhu zájmového vzdělávání poskytuje dětem a žákům ze Sokolova, Lomnice a Svatavy smysluplné využití volného času, aktivity nabízí i dalším osobám. Realizována je také příležitostná, táborová, osvětová a spontánní zájmová činnost.

Pro svou činnost využívá DDM vlastní areál, část kroužků probíhá v prostorách základních škol ve městě a jeho okolí a dalších organizací (odborné učebny, tělocvičny, sportoviště). Zájmové vzdělávání uskutečňované formou pravidelné činnosti v zájmových útvarech je poskytováno za úplaty.

Informace o školském zařízení jsou dostupné na webových stránkách www.ddmsokolov.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Na základě podrobné analýzy podmínek a činnosti školského zařízení vypracovala ředitelka DDM (dále i „ředitelka“) v roce 2020 novou koncepci rozvoje zařízení navazující na předchozí strategické dokumenty. Hlavním cílem zájmového vzdělávání je umožnit účastníkům na základě pestré a různorodé nabídky aktivní a účelné využívání volného času a tím účelně předcházet rizikovým projevům chování. Současná nabídka pravidelných zájmových útvarů a dalších forem vzdělávání je určena všem generacím a je tvořena a obměňována na základě zájmu účastníků a jejich zákonných zástupců v souladu se současnými společenskými trendy ve vazbě na personální, materiální a finanční možnosti školského zařízení. V malé míře jsou mezi účastníky kroužků zastoupeni žáci středních škol, které se současnou nabídkou nedaří dostatečně zaujmout. Ředitelka vytváří vhodné podmínky pro naplňování stanovených strategických záměrů, pedagogičtí pracovníci cíle rozvoje sdílejí.

Ředitelka stanovila vnitřní strukturu a systém řízení školského zařízení založený na týmové spolupráci, jasně vymezila práva a povinnosti vedoucích zájmových útvarů, kompetence vedoucích jednotlivých oddělení včetně kontrolní a hospitační činnosti, nastavila způsob vzájemného přenosu informací mezi ředitelkou, interními i externími pedagogy. Elektronický informační systém je účelně využíván pro vedení školní matriky a nově pro vedení deníků vybraných zájmových útvarů se záměrem postupně zavést tento způsob evidence činnosti do dalších kroužků. Pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti jsou aktualizovány na základě vlastních potřeb. Nastavený systém je účelný a umožňuje konstruktivní spolupráci všech pedagogických pracovníků a účastníků zájmového vzdělávání.

Ředitelka vydala přehledný a srozumitelný školní vzdělávací program z, s jehož obsahem se pedagogové ztotožňují. Zapracované koncepční záměry a formulované cíle jsou východiskem pro sestavení plánu zájmového vzdělávání na daný školní rok. Jeho součástí jsou nejen přehledy a termíny plánovaných příležitostných akcí v pracovní dny, o sobotách a nedělích, táborové činnosti, jednodenních prázdninových akcí, nabídka pravidelné zájmové činnosti a vzdělávacích programů pro školy, ale i plány činnosti jednotlivých oddělení a interních pedagogů, které vhodně zahrnují základní směry jejich profesního rozvoje včetně oblastí dalšího vzdělávání.

K datu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání celkem šedesát externích a šest interních pedagogů volného času včetně ředitelky. Čtyři noví externí pedagogové podali přihlášku ke studiu na doplnění potřebné kvalifikace, ostatní pedagogové podmínku odborné kvalifikace splňují. Prioritou je vytváření a udržování pozitivního klimatu a vzájemné spolupráce a komunikace, což podporuje dobré prosociální vztahy mezi pedagogy i vzdělávací proces účastníků. Pedagogický sbor je stabilní, většina externích pedagogů se této práci věnuje dlouhodobě. Nově přijatým pedagogům je poskytována metodická podpora od vedoucích oddělení. Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání všech pedagogických pracovníků, vypracovaný plán dalšího vzdělávání na daný školní rok vyhodnocuje. Všichni interní pedagogové se ve školním roce 2022/2023 vzdělávali, nové poznatky vzájemně sdíleli při pravidelných poradách. Příležitostí k výměně zkušeností byly i návštěvy v jiných DDM v kraji. Pozitivním zjištěním je, že externí pedagogové absolvovali školení v oblasti poskytování první pomoci v krizových situacích, což přispělo k vytvoření bezpečnějšího prostředí pro vzdělávání.

Podpora zřizovatele a čerpání finančních prostředků z různých dotačních titulů umožňuje neustálou modernizaci a zlepšování vnitřních a vnějších prostor a rozšiřování vybavení areálu DDM (např. keramická pec, venkovní altán, vybavení venkovního dopravního hřiště novými semaforem a zakoupení dalších zvířat do přírodovědné stanice), nově bylo vybudováno kryté dopravní dětské hřiště. Vybavení recepce a chodeb pomůckami a hračkami pro malé i větší děti stejně jako vybavení zahrady a venkovní hřiště poskytují podnětný prostor pro spontánní činnosti účastníků.

Na realizaci příležitostných akcí, táborové činnosti a projektů finančně přispívá zřizovatel. Udržení a rozšíření nabídky zájmového vzdělávání limituje změna financování činnosti středisek volného času ze státního rozpočtu (dle rodného čísla na účastníka), školské zařízení se potýká s nedostatkem finančních prostředků na mzdy, neboť nový systém nezohledňuje počet pořádaných příležitostných akcí, táborů, vzdělávacích programů atd. Z finančních důvodů nejsou některé tradiční akce zařazeny do plánu na aktuální školní rok.

Školské zařízení aktivně zajišťuje účastníkům psychické i fyzické bezpečí. Účastníci jsou prokazatelně seznamováni s riziky při činnostech v průběhu vzdělávání, je nad nimi vykonáván dohled, vedoucí kroužku spolupracují se zákonnými zástupci a v některých případech s vychovatelkami školní družiny při vyzvedávání a navrácení dětí. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou průběžně proškoleni v poskytování první pomoci a ve velké míře dbají na psychickou bezpečnost účastníků. Školské zařízení nad rámec svých povinností zpracovalo minimální preventivní program včetně programu proti šikaně a kyberšikaně, kterým definuje, jakými způsoby budou předcházet nežádoucímu chování účastníků zájmového vzdělávání. Ředitelka pověřila protidrogovou prevencí svou zástupkyní a prevencí proti šikaně vedoucího oddělení, kteří koordinují a realizují stanovené aktivity.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh zájmového vzdělávání byl sledován ve vybraných kroužcích všech oddělení. Velký zájem je o přírodovědné kroužky zaměřené na chovatelství terarijních zvířat a exotických ptáků, ve kterých účastníci získávali základní znalosti o zvířatech, učili se s nimi správně manipulovat a pečovat o ně. Důraz byl kladen na osvojování základních hygienických návyků při práci se zvířaty. Osobní kontakt se zvířaty napomáhal vytváření pozitivního vztahu účastníků nejen ke zvířatům, ale i k celé přírodě. V kroužku aerobic účastníci rozvíjeli smysl pro rytmus, důraz byl kladen na správné držení těla a dýchání. Za doprovodu

hudby zdokonalovali schopnost tanečního vyjádření hudby. Aktivity kroužků pro děti předškolního věku (cvičeníčko I, pohybové hrátky) cílily na rozvoj motoriky a koordinaci pohybu prostřednictvím zábavných her a činností a využitím různých pomůcek a náčiní. Při práci s různorodými materiály v kroužku klub klubičko – malé šikulové rozvíjely děti za pomoci maminek jemnou motoriku, svou fantazii a tvořivost, při společných aktivitách s ostatními dětmi sociální kompetence. Vedoucí jednotlivých sportovních kroužků (kondiční trénink, orientační sporty) se zaměřili na zlepšování fyzické kondice, rychlosti, obratnosti a pohybových dovedností účastníků, vhodně využili např. hudební doprovod. V oddělení umění, estetiky a jazykových aktivit byla sledována činnost v hudebním kroužku, kde si účastníci ve spolupráci s vedoucí aktivně rozvíjeli a posilovali smysl pro rytmus a učili se vnímat hudbu jako prostředek pro vyjádření pocitů. Práce ve výtvarně zaměřených útvarech (malý Picasso, keramika) vedla k rozvoji jemné motoriky, představivosti a estetického cítění účastníků. Své umění v kuchyni převedli účastníci při přípravě tradičních pokrmů z jablek (dívčí klub) a při zábavném pečení a zdobení lívanečků (pečení pro radost). Velmi oblíbené jsou kroužky v oddělení dopravní prevence, techniky a zážitkových aktivit. V kroužku veselá autíčka v krytém dopravním hřišti se děti předškolního věku hravou formou seznamují s pravidly silničního provozu a prakticky je uplatňují při jízdě v elektroautíčkách. K rozvoji digitálních kompetencí a tréninku obrazové a sluchové paměti přispívala činnost kroužků (ajt'áci), ve kterém se účastníci učili hravou formou základům programování. Při hraní počítačové hry (smarti) účastníci prohlubovali znalosti angličtiny, strategické a analytické myšlení, při hře v týmu i komunikativní dovednosti. Práce v kroužku modelář vyžadovala trpělivost a vytrvalost, rozvíjela logické a technické myšlení, zkušenější účastníci dle návodu pracovali samostatně na výrobě vlastního modelu letadla, osvojovali si správné pracovní návyky, nováčci postupovali podle metodických pokynů vedoucích. Mladí záchranáři navštívili zázemí profesionálních hasičů a seznamovali se s jejich technikou. Po zahřátí a protažení těla formou různých pohybových aktivit a her se rodiče s dětmi nebo samotné děti učili správné technice lezení na umělé stěně nebo boulderingu.

Stanovené cíle a náplň aktivit v navštívených zájmových útvarech vycházely z ročního plánu daného kroužku a byly přizpůsobené věkovým a individuálním možnostem účastníků. Ti respektovali stanovená pravidla, přistupovali k jednotlivým činnostem aktivně a se zaujetím, v některých kroužcích si mohli vybírat námět pro svou práci. Byli vedeni k samostatnosti, seberealizaci, vrstevnickému učení a dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel. Vstřícný profesionální a individuální přístup pedagogů, pozitivní motivace a příjemné podnětné prostředí vytvářely příznivé a bezpečné klima pro zájmové vzdělávání. Ve sledovaných zájmových útvarech pedagogové cíleně vytvářeli podmínky pro rozvoj klíčových kompetencí účastníků, průběh vzdělávání byl efektivní.

V rámci osvětové činnosti byl realizován vzdělávací program v oblasti dopravní výchovy určený žákům základních škol, kterým jsou naplňovány výstupy ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci pátého ročníku se nejdříve seznámili se základními pravidly bezpečného chování v silničním provozu a potřebným vybavením jízdního kola a cyklisty, své teoretické znalosti si ověřili testem pomocí vzdělávacího programu a poté prakticky vyzkoušeli jako účastníci silničního provozu v pozici cyklisty či chodce na venkovním dopravním hřišti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání jednotlivých účastníků v pravidelné zájmové a táborové činnosti pedagogové průběžně sledují a hodnotí na základě vlastního pozorování praktických aktivit účastníků a posouzení kvality či estetické úrovně jejich vlastních výrobků s cílem pozitivně

motivovat účastníky k činnosti při respektování jejich individuálních možností a schopností. Poslední schůzka účastníků zájmového útvaru či poslední den táborového turnusu jsou využity i pro poskytování vzájemné zpětné vazby. Účastníkům kroužků je vydáván při splnění kritérií v oblasti docházky list člena zájmového útvaru, účastníci tábora zhodnotí jeho průběh prostřednictvím „anketníčku“ a obdrží pamětní list.

Celkové hodnocení činnosti pravidelných zájmových útvarů provádějí jejich vedoucí na konci školního roku do deníku, hodnocení táborové činnosti a příležitostných akcí provádí pověření pedagogové volného času dle stanoveného postupu. Hodnotí obsah a průběh vzdělávání ve vztahu k plánovaným vzdělávacím cílům i naplňování klíčových kompetencí účastníků. Součástí hodnocení jsou i doporučení pro zlepšení, přijatá opatření jsou využitelná při opětovném organizování nebo plánování obdobných aktivit. Průběžné hodnocení činnosti DDM probíhá kolektivně na pravidelných týdenních pracovních poradách interních pracovníků. Práci jednotlivých oddělení za daný školní rok hodnotí jejich vedoucí, celkovou činnost školského zařízení vyhodnocuje ředitelka v hodnotící zprávě o činnosti DDM.

Předávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání zákonným zástupcům a získání zpětné vazby probíhá zejména při osobní komunikaci s vedoucími zájmových útvarů nebo na společných akcích pořádaných pro účastníky a jejich rodiče. Pro operativní komunikaci se zákonnými zástupci slouží e-mailová komunikace. K propagaci nabídky a prezentaci činnosti školského zařízení jsou využívány webové stránky, sociální síť a místní periodikum, propagační materiály jsou k dispozici v kulturním domě, knihovně a samotném DDM. Výhodou pro zájemce o jednotlivé aktivity je on-line systém přihlašování na webu školského zařízení.

O tábory v minulém školním roce byl veliký zájem, podařilo se zrealizovat jeden pobytový a deset příměstských táborů (z toho jeden pro předškolní děti a jeden o jarních prázdninách). Jejich zaměření bylo různorodé, součástí pestrého programu byly výlety v rámci regionu. Jejich průběh byl velmi dobře hodnocen samotnými účastníky i spokojenými rodiči.

Při realizaci všech forem zájmového vzdělávání školské zařízení účelně a dlouhodobě spolupracuje s řadou sociálních partnerů, ale daří se i nacházet partnery nové, např. žáci nedaleké střední školy se zapojují do organizace vybraných příležitostných akcí. K stálým partnerům patří všechny složky integrovaného záchranného systému a městská policie, které se podílí na konání aktivit zaměřených na osvětovou činnost v oblasti žádoucího chování a na prevenci rizikového chování účastníků. K dlouhodobě úspěšným akcím patří projekt BENE – bezpečně a nebezpečně určený dětem mateřských škol a projekt Minuta v životě cílený na žáky středních škol. Kromě uvedených projektů DDM nabízí školám v regionu vzdělávací programy v oblasti dopravní výchovy (ve spolupráci s BESIPem), přírodovědy a výtvarné činnosti (keramika).

Školské zařízení podporuje rozvoj nadání a talentu účastníků zájmového vzdělávání i žáků škol, organizuje soutěže a výstavy pro členy zájmových kroužků, v rámci individuální činnosti připravuje účastníky na soutěže. Na základě pověření od krajského úřadu organizuje okresní a regionální kola soutěží základních a středních škol vyhlášených a spoluvyhlášených ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, kterých se v minulém školním roce zúčastnilo před deset tisíc žáků.

DDM se svou činností významně podílí na společenském životě města a podporuje sounáležitost účastníků se svým městem i regionem.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Nové prostory a zlepšování materiálního vybavení umožnily rozšířit nabídku kroužků a akcí DDM.

Silné stránky

- Školské zařízení aktivně spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery, podílí se na společenském životě města, podporuje smysluplné a aktivní využití volného času jako prevenci rizikového chování, posiluje sounáležitost účastníků vzdělávání s obcí a regionem. (1.5)
- Účelně nastavené řídicí a kontrolní mechanismy umožňují efektivní řízení pedagogických procesů. (2.1)
- Pedagogové komunikují s účastníky zdvořilým a přátelským způsobem, projevují vstřícnost, zájem a respekt ke každému z nich. Se zákonnými zástupci a kolegy jednájí s respektem. (3.2)
- Průběh vzdělávání byl přizpůsoben potřebám a možnostem všech účastníků, což přispívalo v vytváření pozitivního klimatu. (4.1)
- Pozitivní klima ve školském zařízení a široká nabídka volnočasových aktivit včetně táborů umožňuje kvalitní trávení volného času účastníků vzdělávání a podporuje rozvoj sociálních a občanských kompetencí. (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Příklady inspirativní praxe

- Školské zařízení má na základě hloubkové analýzy zpracovanou reálnou koncepci a strategii rozvoje, nastavený transparentní systém plánování a kontroly procesů, jasná pravidla pro organizování vlastní činnosti a mechanismy umožňující konstruktivní komunikaci všech aktérů zájmového vzdělávání. Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení, svým jednáním vytváří pozitivní klima. Při realizaci záměrů školské zařízení účelně spolupracuje se zřizovatelem a mnoha dalšími subjekty s cílem nabízet pestrý rejstřík aktivit a vytvořit podmínky pro zkvalitňování zájmového vzdělávání každého účastníka.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Rozšířit nabídku zájmových útvarů pro žáky středních škol, aktivně tuto nabídku komunikovat s potenciálními účastníky zájmového vzdělávání např. formou průzkumu zájmu, nabídkou motivačních či preventivních akcí pro střední školy v mikroregionu apod.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování ředitelky vydané Městem Sokolov s účinností od 1. 8. 2018 pod čj. MUSO/46733/2018/OFS/ANSK
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 16. 10. 2023
3. Úplné znění zřizovací listiny včetně příloh vydané Městem Sokolov dne 13. 6. 2010

4. Dokumentace pedagogických pracovníků týkající se dosažené kvalifikace, bezúhonnosti a zdravotní způsobilosti včetně osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí vedená k datu inspekční činnosti
5. Dohody o provedení práce uzavřené s externími pedagogickými pracovníky v roce 2022 a 2023
6. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro rok 2022 a 2023
7. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví účastníků vzdělávání vedená k datu inspekční činnosti
8. Koncepce rozvoje zařízení na období 2021–2024
9. Školní vzdělávací program včetně přílohy obsah vzdělávání dle jednotlivých činností platný od 15. 7. 2023
10. Všeobecné podmínky pro účastníky zájmových útvarů z 20. 6. 2023
11. Všeobecné podmínky pro účastníky jednodenních akcí z 1. 11. 2022
12. Vnitřní řád účinný od 19. 6. 2023
13. Plán zájmového vzdělávání na školní rok 2022/2023 a 2023/2024
14. Seznam zájmových útvarů pro školní rok 2023/2024
15. Vybrané deníky zájmových útvarů vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekční činnosti
16. Hodnotící zpráva za období 2021/2022, 2022/2023
17. Dokumentace k táborové a osvětové činnosti vedená ve školním roce 2022/2023
18. Hodnocení uskutečněných příležitostných akcí ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Eva Lorencová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Netrvalová, školní inspektorka

Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

16. 11. 2023